

LESS.

En teglstein for
fremtidens bygg.

Biogass og vindmøller gjør LESS enda mer klimavennlig

For oss som bedrift er det viktig både å ta ansvar for å redusere byggebransjens klimaavtrykk og å kunne leve opp til våre kunders økende etterspørsel etter CO₂-sparende teglstein. Fra 2020 til 2024 skal vi hos Wienerberger redusere våre CO₂-utslipp med 30%, i 2030 skal vi nå 80%, og senest i 2050 skal vi være CO₂-nøytrale.

LESS-serien av teglstein er blant de nye tiltakene vi har iverksatt for å redusere CO₂-utslippene våre i produksjonen. Alle våre LESS-teglstein produseres i dag med sertifisert biogass og strøm fra vindmøller. Samtidig har vi redusert råvareforbruket. Det har gjort det mulig å redusere CO₂-utslippene fra produksjonen av LESS med 70-90%, sammenlignet med en tradisjonell teglstein som er produsert med naturgass. CO₂-besparelsen i produksjonen av LESS dekker fase A3 i EPD'en. For den totale besparelsen for hele produktets livssyklus, bruk våre produktspesifikke EPD'er for LESS.

Fra 2022 vil 65% av energien til teglproduksjonen vår i Skandinavia komme fra sertifisert biogass som er en fossilfri og CO₂-nøytral energikilde. Det betyr at vi allerede fra 2022 reduserer CO₂-avtrykket fra teglverkene våre med 35%.

CO₂-utslippene fra produksjonen av LESS reduseres med 70-90% gjennom overgangen til sertifisert biogass, samt 15% mindre råstoff.

Dematerialisering: Mindre leire, mindre CO₂

I Wienerberger har vi utviklet en ny serie teglstein LESS med åpenbare bærekraftige fordeler. Den har nøyaktig samme mål og utseende som en tradisjonell bløtstrøken teglstein, men den er perforert i midten. Det betyr 15% mindre råvareforbruk og lavere CO₂-utslipp. Den brennes naturligvis på sertifisert biogass og benytter grønn elektrisitet, som bidrar til en ytterligere CO₂-reduksjon.

—

Råvarer er generelt en knapp ressurs og dematerialisering er én av de viktigste faktorene i vår produktutvikling.

Dematerialisering betyr at vi fjerner materiale fra den enkelte teglstein, og på den måten reduserer behovet for ikke-fornybare råstoffer. Dematerialiseringen gir også en energibesparelse ved både tørking og brenning - 15% mindre vann skal fjernes fra steinen under tørkingen, og 15% mindre materiale skal brennes i ovnen. Vi reduserer også CO₂-utslippene ved transport, og på byggeplassen leveres det en lettere teglstein, til glede for arbeidsmiljøet.

Vi har som mål at vi senest i 2050 skal oppnå en CO₂-nøytral produksjon. Med vår

CO₂-sparende teglstein LESS til fremtidens bygg er vi allerede godt i gang med å levere de neste, viktige skrittene på veien mot målet. Under overskriften dematerialisering har vi nemlig konstant fokus på å forfine og utvikle nye typer teglstein med markant lavere materialeforbruk, samtidig som de kan oppfylle tekniske krav og designønsker fra arkitekter og byggherrer.

Fakta om LESS

Råstoffbesparelse på 15%

Takket være sine hull i liggeflaten, går det med ca. 15% mindre råstoff til fremstillingen av LESS sammenlignet med vanlige teglstein. Generelt veier LESS ca. 15% mindre enn tradisjonelle bløtstrøkne teglstein.

70-90% mindre CO₂-utslipp

CO₂-utslippene fra produksjonen av LESS reduseres med 70-90% gjennom overgangen til sertifisert biogass, samt 15% mindre råstoff. CO₂-besparelsen i produksjonen av LESS dekker fase A3 i EPD'en. For den totale besparelsen for hele produktets livssyklus, bruk våre produktspesifikke EPD'er for LESS.

Økt mørtelforbruk

På grunn av hullene vil mørtelforbruket øke noe, maks 5%. Dette vil påvirke CO₂-regnskapet noe, hvor mye er avhengig av mørtelen som er valgt.

Lavere vekt

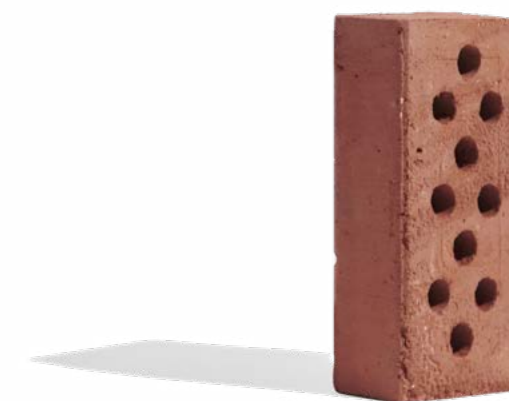
LESS veier ca. 15% mindre enn en tradisjonell dansk bløtstrøken teglstein og er derfor lettere å håndtere på byggeplassen, og bedre for arbeidsmiljøet.

Bruk

LESS-teglsteinen kan brukes i samme type konstruksjoner og med samme type mørtel som brukes med den tradisjonelle bløtstrøkne teglsteinen.

Miljøvennlig transport

Også transporten av LESS-teglstein gir mindre miljøbelastning. Det kan leveres langt flere LESS-tegl på samme lass sammenlignet med tradisjonell teglstein.

LESS — EN TEGLSTEIN I UTALLIGE FARGENYANSER

De bløtstrøkne LESS-teglsteinene leveres i over 40 lekre farger, og med uttrykk som varierer fra det svært livlige og kontrastfylte til det rolige og stramme. LESS-teglstein matcher både moderne nybygg og renoveringsprosjekter.

Hele serien brennes med sertifisert biogass og benytter grønn elektrisitet.

LESS-sortimentet vårt

EW0448 Halm

EW2162 Avignon

EW2172 Avignon Coal

EW2704 Royal Shadow

EW2169 Cold Hawaii

EW2117 Havre

EW0445 Hvede

EW0109 Hvid Marmor

EW0447 Flint

EW2123 Callisto

EW0491 Magma

EW2160 Yellow Coal

EW0105 Ingefær

EW2164 Limoux

EW2163 Cassis

EW0470 Messing

EW0209 Fynsk gul

EW2115 Sommer

EW2165 Antibes

EW2166 Sisteron

EW2173 Cassis Coal

EW0459 Gul nuanceret

EW0479 Sand

EW2136 Light Coal

LESS-sortimentet vårt

EW0476 Eg

EW0453 Grafit

EW0494 Efterår m/kul

EW2286 Karmin

EW0492 Lava

EW2287 Cinnober

EW2124 Calypso

EW2284 Terracotta

EW2294 Terracotta Coal

EW2216 Pakhustegl

EW0409 Valmue

EW0466 Kobber

EW2331 Rosé

EW0110 Rød Okker

EW2207 Rød mørk

EW2288 Dodenkop

EW0477 Mahogni

EW0454 Sort Onyx

EW2260 Red Coal

EW0309 Dyb rød

EW0465 Rød nuanceret

EW0450 Jern

EW0451 Stål

EW0449 Kul

EW2702 Royal Ghost

Utviklingen av LESS

Selv om det umiddelbart kanskje høres enkelt ut å lage hull i en teglstein, er det faktisk en stor teknisk utfordring å få det til. Etter mange forsøk og sparring med vår leverandør av teglverksmaskiner har vi lyktes med å finne en produksjonsmetode som fungerer i større skala.

“Det tok oss lang tid å finne en produksjonsmetode som kunne lage hull i en bløtstrøken teglstein.”

Rikke Ask, Head of Product Management

—

Utfordringen er at den bløtstrøkte teglsteinen er veldig bløt og ikke spesielt formstabil fordi den har veldig høyt vanninnhold. Det krever både presisjon og hurtighet, og det har tatt oss flere år å perfektionere prosessen. Til gjengjeld kan vi nå presentere en teglstein som reduserer CO₂-utslippet i produksjonen med 70-90% sammenlignet med en vanlig bløtstrøken teglstein.

CO₂-besparelsen i produksjonen av LESS dekker fase A3 i EPD'en. For den totale besparelsen for hele produktets livssyklus, bruk våre produktspesifikke EPD'er for LESS.

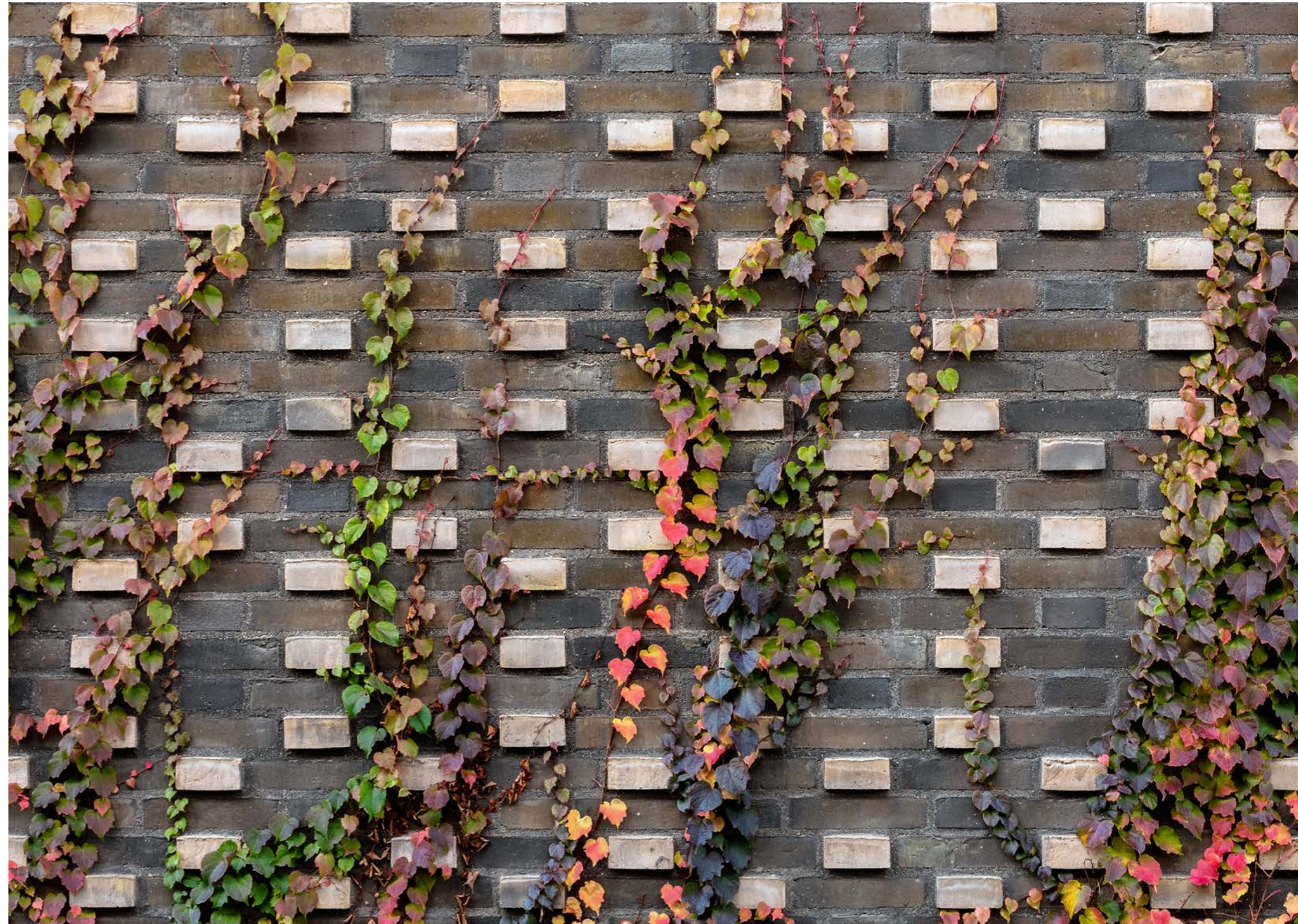
Dokumentert miljøpåvirkning

Byggebransjen har gradvis økt sitt fokus på bærekraftige byggematerialer med lavt CO₂-avtrykk, og flere og flere bygg oppføres etter bærekraftstandarder som LEED og BREEAM. Det stiller krav til dokumentasjonen av produktene våre og den miljøpåvirkning de har.

—

Den frivillige miljøvaredeklarasjonen – EPD (Environmental Product Declaration) – bygger på livssyklusvurderingen av de enkelte produkter og er avgjørende for å kunne sammenligne produkter og treffe bærekraftige materialvalg.

Du finner tredjeparts-verifiserte EPD'er på alle våre LESS-produkter på hjemmesiden.

Det klimaambisiøse byggeprosjektet ALO på Sluppen kles med CO₂-sparende teglstein

BYGNINGER MED LESS

Prosjektnavn: ALO Sluppen
Arkitekt: HUS arkitekter
Byggherre: R. Kjeldsberg
Totalentreprenør: Veidekke
Sertifisering: BREEAM NOR Outstanding og WELL Gold
Produkt: EW0466 Kobber LESS

“Vi valgte en LESS fra Wienerberger i stedet for en tradisjonell teglstein fordi den har et betydelig lavere klimagassavtrykk, men med de samme estetiske egenskapene.”

Ida Stokkan, prosjektsjef i R. Kjeldsberg

Både byggherre R. Kjeldsberg, totalentreprenør Veidekke og HUS arkitekter har samarbeidet om høye miljøambisjoner for byggeprosjektet på Sluppen i Trondheim. Kontorbygget ALO skal miljøsertifiseres etter standarden BREEAM NOR Outstanding og være Paris Proof med lavt klimagassavtrykk fra bygget. I tillegg skal det bygges og driftes etter WELL-standarden og oppnå nivå Gold. Dette er også det første byggeprosjektet i Norge som benytter vår bærekraftige teglstein LESS.

Da R. Kjeldsberg skulle velge materialer til kontorbygget ALO var klimagassavtrykket et viktig aspekt. I tillegg ønsket byggherre en fasade av tegl:

- Vi har alltid hatt et ønske om å bruke teglstein i fasaden fordi det er et fasademateriale med

lave vedlikeholdskostnader og som står seg godt arkitektonisk i mange år. Da var det viktig å finne en stein med lavt CO₂-avtrykk. Vi valgte en LESS fra Wienerberger i stedet for en tradisjonell teglstein fordi den har et betydelig lavere klimagassavtrykk, men med de samme estetiske egenskapene, forteller Ida Stokkan, prosjektsjef i R. Kjeldsberg.

R. Kjeldsberg var på mange inspirasjons- og befaringsrunder for å finne den riktige teglen. De endte opp med en varm og rød klassiker med navnet EW0466 Kobber LESS.

- Vi synes den røde teglen er veldig i tiden og gir en varme til området. Vi ønsker å bruke tegl fordi det gir et lunt og godt uttrykk for området som er med på å sette standarden for videre arkitektonisk kvalitet i utviklingen av Sluppen, sier Stokkan.

I tillegg til teglens lavere klimagassavtrykk, har LESS også blitt tatt godt imot på byggeplassen.

Murmester Terje Nygård fra Bugge AS er bas for murarbeidet på ALO Sluppen – han mener teglens vekt har flere fordeler:

- Denne tegltypen er lettere i vekt sammenlignet med en tradisjonell teglstein. Det gjør at den er lettere å mure med og håndtere på byggeplassen. I tillegg gjør vekta at vi kan transportere flere tegl av gangen. Det er både mer effektivt og det sparer utslipp fra transport.

LESS-teglstein skaper detaljrike fasader i Bellakvarteret

BYGNINGER MED LESS

Prosjektnavn: Bella 3N og Strunges Hus
Arkitekt: Urban Agency
Sertifisering: DGNB Gull
Produkt: Jern LESS, EW0449 Kul LESS og EW0447 Flint LESS

“Ettersom bærekraft i forbindelse med Bellakvarteret er satt i høysetet, har det vært viktig dels å skape robuste bygninger av høy kvalitet som holder i mange år, og dels å velge grønnere materialer. Her bidrar LESS-teglsteinene til å utgjøre en forskjell, og i samarbeid med Wienerberger fant vi frem til de helt riktige fargene som gir det ønskede uttrykket.”

Thomas Walcher, prosjektleder fra Urban Agency

Det er satset på både bærekraft og spennende detaljer i murverket i Bellakvarteret i København. Der pryder vår CO₂-sparende teglstein, LESS, to splitter nye boligbygg med jordnære fargenyanser, velvalgte mørtelfarger og detaljer i murverket.

Sentralt i Ørestad, København, skyter et nytt og bærekraftig kvarter opp rundt Bella Center Copenhagen.

Bellakvarteret er utviklet og oppført med stort fokus på bærekraft. Faktisk er hele området miljøsertifisert på forhånd med DGNB Gull, og de grønne tiltakene kommer til uttrykk ikke minst i materialvalg i kvarterets to nye boligbygg Bella 3N og Strunges Hus, forteller prosjektleder Thomas Walcher fra Urban Agency:

- Ettersom bærekraft i forbindelse med Bellakvarteret er i høysetet, har det vært viktig dels å skape robuste bygninger av høy kvalitet som holder i mange år, og dels å velge grønnere materialer. Her bidrar LESS-teglsteinene til å utgjøre en forskjell, og i samarbeid med Wienerberger fant vi frem til de helt riktige fargene som gir det ønskede uttrykket.

Valget falt på vår LESS-teglstein som har gjort det mulig å forene designmessige visjoner med bærekraftige fordeler.

- Teglsteinene spiller en viktig rolle når det gjelder boligenes fasadedesign, hvor vi har jobbet med klassiske murverksdetaljer og varierende mørtelfarger som gir et levende og eksklusivt uttrykk. Derfor er det ikke bare valgt en CO₂-sparende teglstein, men også lagt vekt på å velge et produkt av høy kvalitet og til en fornuftig pris, slik at det passer inn i budsjettetrammen, sier Walcher.

De to nye boligbyggene er et fint eksempel på hvordan vår teglstein LESS reduserer klimaavtrykket, uten at det er nødvendig å endre kravene til design. Det er ikke uten grunn at vi tilbyr LESS-sortimentet i mange forskjellige fargevarianter, som gjør det mulig å velge en mer CO₂-sparende teglstein som passer perfekt til hvert enkelt prosjekt.

- Takket være materialvalget og jordfargene skapes en sammenheng både mellom de to bygningene og i hele kvarteret. Samtidig står bygningene sterkt som frittstående bygninger med hvert sitt selvstendige designkonsept som bidrar til å gjøre det enklere å orientere seg i byrommet, avrundar Thomas Walcher.

LESS er første skritt mot 100% CO₂-nøytral produksjon

Kravene til dokumentasjon i byggebransjen er stigende, og behovet for miljøvennlige og bærekraftige byggematerialer er derfor større enn noen gang.

Bygg og boligforhold utgjør den største delen av vår samlede økonomi, både når vi bygger, men også når vi lever og bor i bygningene, og ikke minst når vi skal kvitte oss med utdatert bygninger.

Ser vi kun på Norge så står bygge- og anleggsvirksomheten for ca. 16% av det samlede klimagassutslippet. Her spiller teglstein en betydelig rolle. LESS-serien er første skritt på veien mot et betydelig mer bærekraftig bygg.

Hos Wienerberger ønsker vi å ta ansvar og bidra til å redusere byggebransjens klimaavtrykk. I løpet av de neste fire årene har vi et mål om å kutte 30% av vår CO₂. Innen 2050 vil vi ha en CO₂-nøytral produksjon. Det vil vi gjerne bli målt på, i tillegg til vår kvalitet og service.

“For å kunne innfri målsetningen vår om CO₂-nøytral produksjon i 2050 er det avgjørende at vi jobber strategisk med å kutte CO₂”

Henrik Dietrichsen, Regional Managing Director Nordic

Wienerberger AS
Brobekkveien 40,
NO-0598 Oslo
T. +47 22 07 26 00
www.wienerberger.no

